

Motion till riksdagen

1989/90:Fö710

av Marianne Samuelsson m.fl. (mp)

Vapenfri tjänst

Mot.
1989/90
Fö710—723

Rätten att göra vapenfri tjänst borde vara en mänsklig rättighet speciellt i en demokrati som Sverige. Denna rättighet har för många unga grabbar visat sig inte alltid vara en självklarhet. Det är många som fått erfara att de på grund av sina verbala begränsningar blivit nekade att få göra vapenfri tjänst.

Den internationella hotbilden har på flera vis förändrats. Det är idag inte vapenkrig som är det största hotet mot vår överlevnad utan miljöhot, storskaliga lösningar med stor sårbarhet.

För att klara vår överlevnad vid olika händelser av hot eller fara har miljöpartiet i en annan motion föreslagit allmän värntjänst. Alla ska få utbildning i att klara våra grundbehov i händelse av hot eller fara. När allmän värntjänst införts blir det en självklarhet att ingen utbildas i att mot sin vilja bära och använda vapen.

När en värnpliktig idag vill få vapenfri tjänst måste han genomgå ett utredningssamtal. Detta samtal utgör grunden till om vapenfristytelsen bifaller eller avslår ansökan. Många av dem som genomgått ett sådant samtal har upplevt det som djupt kränkande. Under samtalet ställs den sökande inför diverse tankta situationer, t.ex. "vad skulle du vilja göra om en fiendesoldat hotade en skolbuss och du var beväpnad och ditt enda sätt att rädda barnen var att döda fiendesoldaten". Självklart är det för den verbalt tränade lättare att förklara sin övertygelse mot vapenbruk och därför få vapenfritillstånd. Enligt lagen får man vapenfri tjänst om man har så "allvarlig personlig övertygelse mot vapenbruk att man inte kommer att fullgöra sin värnplikt".

Många av dem som totalvägrar gör det efter att de fått avslag på sin ansökan om vapenfri tjänst. tt bestraffa dessa ungdomar som av övertygelse inte vill ta till vapen när vi samtidigt klagar över ökat våld i samhället synes helt fel.

Behovet av människor utbildade i vapentjänst för nuvarande militära beredskap är redan idag mindre än antalet värnpliktiga och verkar ytterligare minska. I nuvarande värnpliktssystem utgör provningsförfarandet som vi ser det enbart en moralisk belastning för samhället och något som kan vara djupt kränkande för enskilda ungdomar. Situationen har ytterligare försämrats genom att man i den nyinrättade vapenfristytelsen inte längre klart skiljer på provande och verkställande instans för vapenfriutbildning. Vi anser att de som begär vapenfri tjänstgöring gör det därför att de har en personlig övertygelse och ska respekteras för sin övertygelse.

Hemställan

Mot. 1989/90

Fö710

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att prövningsförfarandet vid ansökan om vapenfri tjänst bör avskaffas.

Stockholm den 24 januari 1990

Marianne Samuelsson (mp)

Ragnhild Pohanka (mp)

Paul Ciszuk (mp)